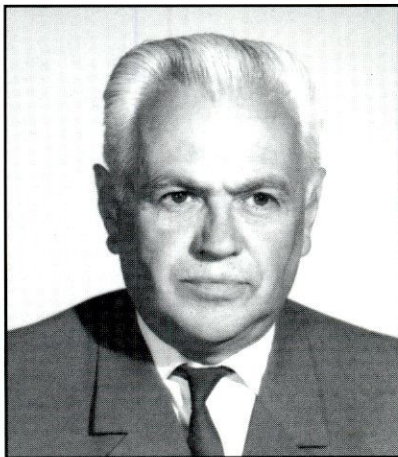

MEGEMLEKEZÉS

Dr. Lust Iván (1915-2000)

A bibliai karakterológia kétféle embert különböztet meg: az egyik az, aki csak mondja, hogy „Uram, Uram”; a másik, aki cselekszi a megszólított akarátát.

Lust Iván cselekvő ember volt. Orvos: nőket gyógyító orvos. De több is annál: „mozgalmi” ember, „ügy”-ben gondolkodó orvos. Ügye – szívügye – a nőket sújtó rák elleni küzdelem: a még rejtett betegség felkutatása, a *végzetessé* válható betegség megelőzése, a rákszűrés volt. Azok közé tartozott, akik elsőként ismerték fel az „ügy” fontosságát és azt mindvégig szolgálták. Cselekvő életútja évtizedeket ívelt át. Cselekvő részese volt a hazai nőgyógyászati rákszűrő-mozgalom alapvetésének már az 1950-es években is. Azóta is, mindvégig, az első vonalban küzdött.

Harcos ember volt. Nemcsak a betegség ellen küzdött, hanem a már kialakult betegség gyógyítására hangolt hagyományos orvosi gondolkodásmóddal szemben a betegség kibontakozását megelőzni törekvő szemléletmód meghonosodásáért is, amely korábban még annyira sem volt általános, mint manapság. Az elsők között alkalmazta Magyarországon a kolposzkópiát, a rákszűrés akkor még kizárólagos eszközét, és a

módszer elterjedését nemcsak gyakorlati munkájával, hanem irodalmi munkásságával is elősegítette. Irodalmi munkásságáról nagyszámú közleményén túl könyvek, könyvfejezetek és könyvfordítások tanúskodnak.

Nyitott gondolkodású volt, és fogékony az új iránt: követte szakterületének szemléleti és módszertani fejlődését, amely éppen szűkebb szakterületét az évtizedek során jelentősen átfőrtmálta. Kész volt eltérni a megszokottól, és új elemekkel bővíteni mindennapos szakmai gyakorlatát. Ezért volt mindig naprakész, mindig korszerű és maradt mindig fiatal.

Nem csak maga lépett mindig egy-egy lépéssel tovább, hanem másokat is továbblépni ösztönzött. Anélkül, hogy az egyes beteg tiszteletén csorba esett volna, tevékenységét a teljes népességre igyekezett kiterjeszteni és kollégáit is erre törekedett rábírní. Nem állhatta a rutinná szűrkült szakmagyakorlást, a közömbösséget, a tunyaságot. Mindíg fel akarta kavarní az állóvizet. Szervező is volt. És esetében a „szervezés” nem íróasztali munkát, hivatalnoki tevékenykedést jelentett, hanem személyes mozgósítást, „ügyben gondolkodásra” késztetést és tette serkentést szóval, személyes ráhatással, Ebben is fáradhatatlan volt. Hosszú, tevékeny élete szinte utolsó napjáig munkatársa volt a nőgyógyászati rákszűrést korszerűsíteni igyekvő törekvéseknek.

Nem torpant meg a nehézségek láttán, az akadályok előtt. Sokakkal ellentétben nem azt vette ujjhegyre, hogy mit miért nem lehet megoldani, hanem megkereste – és többnyire megtalálta – a megoldás módját. Sok egyéb mellett ezzel is példát adott.

Kimondva talán közhelyként hat, pedig igaz: hiányzik. Hiányzik a cselekvő ember, de hiányzik a mindig derűs, barátságos, mindig energikus és mindig bizakodó Lust Iván.

Döbrössy Lajos